

زانست و پښتو . . نړيوال بڼه ندي

کوم ځای لایې زانست و زاناکانیه و گڼه د کات نه له یو سیاسي ویش سپی و بازرگان نه و . . وټانی ئمریکا و یابان و چین ساټان سټان ملیار د لار له پښتو سټی زانست و توټیندو ی زانستیدا څرچ د کټن، تټنات دیکتاتر کی وټک جټف ستالین د رگای څرچن کانی ووټاتی له بټردم زاناکانی وسدا ټاوټا کردبوو به مټستی داهټان و پټشکوټنی زانستی زیاتر. ئوروپا سټان سټرکی و بازرگانی تټدات و چوون و له بیرچوونو، بټټام ناوی زاناکو کی وټک تټسلا و ئدیسټن و تټماس مټرگان و نیوتن بټ زیندوټتی ماونټو. لټ سټردم می سټدام حسټندا (کټ ئمټ دټیان و سټدان میراتگری هټیه) د رگای څرچن کانی ووټات لټ بټردم وټیری اگټیاندن و بانگټشټی حیزبی و سروود و پټیکری سټرکی فټرمانددا ټاوټا بوون، بټ ئوټی بټ سنوور پاره اټکټشن، لټ کاتټکدا زانکټکانی ئو سټردم، به کټل و پټل و ئامټری سټردم پټش بټعس بټټو دټبران و گټلټک لټ تاقیگټ زانستیټکان داخرا بوون و تټنها به تیټری وانټکان باس دټکران، چونکټ کټل و پټل و ئامټری زانستی هاوردټ ندټکران و دروست ندټکران، کټچی کټمپانیای پټیکټسازیی زټبټلاح لټ ئیتاټیا پټیکټر و جیداریی مټزائیکی تايټټیان بټ سټرکی فټرماندټ دروست دټکرد، له ناوټیشدا فیشټک و ساروخی حوسټین دروست دټکرا، بټشی ناوټیی زانکټ و پټیمانگان دادټخران و . . سټدان سټربازگای نوټ دادټمټزرټنران، ئاخر دیکتاتټر بټ بټجگټ له څی هیچ ئیشټکی بټ زانست و هونټر و ئدټب نیټ، ئدټب و هونټر بریتی بوون لټ پیاټټدان و دروستکردنی پټیکټر و سټکټچ و پټرتټتی سټرکی، جټی پټکټنین و گاټټجاټیټ کاتټ وټیری کی اگټیاندن لټکار لا دټبرټ چونکټ لټ پاکتاوی دراوی ساټانټی ووټاتا، پارټیټکی زټر دټگټټټټټوټ بټ څرچنټی ووټات، به تاوانی ئوټی کټ زیلیی کردوو لټ اگټیاندن کانی جوانکردنی سټرکی فټرماندټ و حیزبی قایددا و هټموو بودجټی وټزارټ تټکټی لټو پټناوټدا څرچ ندټکردوو.

کاتټ سټرکی پټویستی بټ بټوانام و زاناکانی څی نابټ و حیسابی پوشټکیان بټ ناکا، ئیتر بټوانام و زانست و زانا سوک و یسوا ئټبن، ټټک وټک ئو جوتیارانټی ساټان تټماتټ و گټنم و بټرهټمټکانیان فټټ دټدن، چونکټ دټزگایټکی میریی نیټ ټاوټیان لټ بداتټو و دټستخټشی و ماندوو نټبوونیان لټ بکا به مټبټستی زیادکردن و پټشختنی ټوتی کشت و کا و بټرهټمهټنان. . ئ

دسالتی تالتار پویستی بل بره می ناوځ نیه، ئو هو موو
 پویستی کشت و کایه کانی خای و خزان و بند ما کای ل د ر وای
 وولات بل دابین دکرمت، تانانت ئو و جگر ری ئیکشن، به
 تایب تی ل کوبا و ولات پو فیشنا کانی توتن هاورد ئکرن،
 ئیتر بره می ناوځ و جوتیاری ناوځ کیل یان بل چند ؟
 کات دسالت و خزان و خزم و کس نریک کانیان بل بچوکتین
 ن خشی بل د ر وای ولات و. پار ی کی بل شومار بخ ن گیرفانی
 پزیشک و خست خان ئوروپی کانه و، ئیتر چ پویستی کیان بل
 پزیشک و خست خان ی ناوځ هیه؟ ئوانیش با وک ت مات و
 گنم کان بترشن و سگ له ناویاندا بخ و. من تیان بل، ن
 موچ یان پویست و ن گوزران و ن هیچ ماف. ئ ل استیدا هر
 وایش، ت پویست بل شتک ن بل، پشت گو ی د خیت، وک چن
 موسو مانان حیسابی پوشک بل می و قومار ناکن و ناماد نین هر
 ئویشی ل بد ن و چ جای گرنگی پ بدن و پار ی تدا خرج بکن،
 بل ه مان شو دسالتی تاک و پویستی بل پزیشک و کارم ندانی
 ت ندروستی و بل وانا م کانیان نی، چونک هیچ شت بل ئو و عل و
 ع شر ت کای ناکن و. ئوان بل ه نام تک ئ چن کن پو فیس رکی
 ئوروپی و ل خست خان ی کی م د رندا، هم چار سار و هم گشت و
 هم ت پو ک ل و چای ملیار ها د لاری ه یان، د تو نن و
 .. ل بر ئو ناماد نین گوزران و خ شگوز رانی و مافیان بل
 خاون بل وانا م کانی خ یان دابین بکن. دوام ئکن بل خ ای،
 ئهلن و س هلن، د وامیش ناکن، هر ئهلن و س هلن، هیچ ل
 زیانی عائیلاتی مالیک ناگ. هر بل یه د وامکردن له فرمانگ
 د و تی کاند ئ بل بل پاشاگردانی، حر ئ کای هفتی ئ ژک
 دوام بک، یان هر دوام م ک، نارزوو م ندان یه، چونک پو وری
 ولات بریتیه له سوود گ یانندن بل دسالت و عل و ع شر ت کای،
 کات ئو دسالت و عل و ع شر ت عاشقی ن خشان و پزیشک و
 کارم ند ئوروپی کان ئ بن، ئیتر ن خشان و پزیشک و
 کارم ند کانی ناوځ، بل راکردن کی نارزووم ندان بل ر
 دکرن، وک بل ی ئ گ ر خ تان بل خ ای خ تان چار سار ئکن،
 نیعم. ئ گ ریش نا، ئو هر نیعم، ئوانی با و
 دسالت دار هیچ زیانک ناکن، چونک بل استی هیچ سودک به ئوان
 و عل و ع شر تیان ناگ ی ن، جا ئم حا ت ت شبیهات ن بل، ل و
 فرمود قودسی د چت ک خوی گ وره ئ فرمات : ئی ناد میزاد
 گ ر ه موویشان کفر بکن و گوم ا بن، گ ر د ک ل دسالتی من ک
 ناکات، خ ئ گ ر ه موویشان بمپرستن و گو ای م بن، دیسان
 گ ر د ک له دسالتی من زیاد ناکا.

واتا بـ منـ تبوونـکی تـواوـ بـرامبـر پیشـکان و پیشـوـرـکانی، کـ
ئارـزووی خـیانـ چـی دـکـن یان چـی ناکـن، چونکـ چـی بکـن و چـی
نـکـن، ناتوانن نـ قازانج نـ زیان بـ دـسـات بگـیـنن، هـر بـیه
کوـی سـرـکـک و تـبووی : (خوـندن و بـوانامـ پـوـر نین بـ
زیرـکی و سـرکـوتنی مرـقـکان) استیش ئـکات، چونکـ خـی هـر لـ
یـ باوکیـو بـو بـو بـ سـرکـوتووترین گـنجی ووـاتـکـ و
ملیارـها دـلار لـ ژـر پـیدا بوو، هـر بـ کـیف و خـشی کرابوو بـ
سـرکـی زانکـی گـوره نـودـوـتی، ئیتر خوـندن و بـوانامـ
کیلـیان بـ چـند ؟ بیرکردنـو و داهـنـان و نویسنی شانـ و ئـمان و
شیر، بـچـی لـ کاتـکدا ئـو بـ بـ بـوانامـ و بـهرـ و داهـنـان،
هـموو شتـکـ یاخود هـموو شتـ هی ئـون؟

لـ بـرامبـردا ئـو دـسـاتـ مـجبور نیـ حـقدـست و مافـ مرـییـکان
بـ خـکـکی خاوـن بـوانامـ و بـهره و داهـنـان دابین بکات، چونکـ
بـ دـستی خـیان خـیان تـفرـداوـ و بوون به خاوـنی کـایـکی بـ
سوود، لـو حاـتـدا عـقـ و توانا و بـهرـکانی کـمـگا به نیسبـت
دـسـاتـوـ هیچ نین، ئـ چـن ئـبـ پارـ و حـقدـست بدرـ بـ هیچ؟

بـ هـمان شـوـ ئـندازیار و مامـستا و هـموو پیشـکانی تر ناتوانن
بچوکتـرین سوود بگـیـنن بـ دـسـات و خـزان و عـل و عـشرـتـکانیان
.. چونکـ دـسـات و خـزان و عـل و عـشرـتـکانیان، لـ یـ
ئـندازیاری دـرـووی وـاتـوـ نـخـشی کـشکـکانیان دـکـشرـت و له
یـ کـمپانیای بـگانـوـ تـواوـ پـژـکانیان اـدـپـنـرت .. لـ
یـ خوـندنـگا و زانکـکانی ئـوروپاـو مناـکانیان پـروـردـ و
زانست وـردـگرن.. بـرگـدرووی تایبـتی ئـوروپی، ئـسـپ و مـیتـری
پسـپـی ئـوروپی، پـشاکـکانیان لـ باشتـرین بـاندی جیهانی بـ
دـدورن .. ئیتر توخوا چـی لـ ئـندازیار و مامـستا و زانکـ و ئـسـپ
ومـیتـر و بـرگـدرووی ناوـ بکـن؟ مـعقول نیـ ماف و حـقدـست بدـن
بـو حـشامـتـ کـ بچوکتـرین سودیان نیـ بـ دـسـاتـداران و خـزان
و عـل و عـشرـتـکانیان.. تـنانـت نـبوونی ئـوان لـ بوونیان
باشـتر، لـو حاـتـدا پـویست ناکا هـزـکی زـری پاراستن و
پاسـوانی لـ چواردـوری خـیان اـبـگرن، چونکـ ئـوان تـنها
دوژمنـکیان هـیه کـ میلـتـکـی خـیان، ئـگینا دـست و ئـجابی و
هاوبـشی هـموو بـگانـی کی گـی زـمین.

ئـتر بـ شـوـیـکی فـرمی گـیـپی سـوز بـ بـوانامـ و پیشـکان
هـدـکـرت، ئارـزووی خـتان، ئـگـر لـ فـرمانگـکانتاندا بـ
خـایـی دـوام دـکـن، لوتکـی مرـقایـتی، چونکـ خـزمت بـ خـتان
دـکـن نـک بـ دـسـاتـی VIP، با مامـستا بـ خـایـی منایـ
ئـندازیار پـروـردـ بکات، ئـندازیاریش به خـایـی خانوو بـ

مامستا دروست بکا، هردوو کیشیان به خنای ل خزمی تی بهرگدروودا بن، چونکه بهرگدروویش پویست به خنای پشاک به مامستا و نندازیار بدورت، نیشگانه ویه به کترین سیستمی بازار، تیایدا پاره ن ناگه، ن به شتکت پ به ن وئی بیگین و به شتکی تر، به نمون کابرای جوتیار قل و قازی نه هنا به شار نیشگین و به شکر و چا و فانس.

دوآجار دس مات تاک و به گلرکان، ن دم دخیش و بهرد همن، به هموو دست و چین به ماف و به گوزران و به داهاتوو کانی کممگا دن: ن توانن یکتی بچوس نند و ن و ن خزم تگوزاریانی من ل م حرام کردوون، ختان بنیاتیان بندن و به یکتی بفرشن و، بهام ن به نیوی یان زیاتری قازانج کانتان به من به. کممگای مگلیش هم ل بهر حزی چاو ل کیری دس تداران و به دیه نانی خونی هاوبشی ل گ ل س تدا و هم ل ناچاریدا، سرددکن بازرگانیکردن کی به حمان به هموو شتک و، سرتا ل کرتی ووز و دست پدکات و. به کرتی بازرگانیکردن و هاورد کردنی کال و پلی خراپ و ماو به سرجووی به کوالتی و خوندن به پاری خایی و تندرستی به پاری خایی کتایان دت. پاری خایی چی؟ به نمون داهاتی کممندام ل مانگ کدا 150 هزار به کچی کرمانی وئی یک شو ل ژووری چاودری چدا ل ن خشان یکی ح پل شکری پاردا، ک چاول ک رانی دس مات خاونداریتی دکن، یک ملین دینار به بجگ ل پاری د رمان و خواردن. نتر ن ویشی ن و پاره خایی پی پی، با بهخی ل مام و بمرت.

ل ودا نتر زانست و پیرزی زانست و بهها مر فای تیپ کان هر س دن، وای ل دت بازرگانی ن خوند وار با خان ی پزشکی دروست دکات و هر به کر ازی نا به، بهکو داوای هاوبشی ل گ پزشکی و خاون بهوانام کاند دکات ل داهات کانیاندا ل بهرام بهر نیست ج بوونیاندا ل با خان کیدا، چونکه ن و له چ ندین پ ندا هاوبشی دس مات کی ز به لاج، نتر به چی ن به هاوبشی ل گ پزشکی کدا یان پار نر کدا، پ س ی کی ناسایی و نرما ن به؟. یان کابرایک ک پنجا سا بازرگانی مریشک و ن و دان و دکات، ل ناکو پیش کی ن گت و ن بت خاونی گرتی ن خشان و دکتی دنیا به پاری خایی ل خی ک دکات و. نتر مزگ و تکان پ د بن ل و سوا ک رانی ک ن خشن و ل خک و خوا ن پان و پاری ن شترگر ریی ک یان به ک ن و، یان دزگانی اگ یان پ د بن ل کورت فیدی ن و ن خشان ی ک داوای خر و س دقل ل خک دکن هتا پاری خایی

نښتږگرييکانيان به ککبکښو ټگينا لښماوښکي کمدان ټمرن.
تښانت له دزگا اگښاندن زبلاحيکاني دسښات ټاکښو
خښکيکندا، ټيکلام به ټوسواښان دکرښت، چونک گرنک
ککښوښي پارښي خيايي به ټنجامگښاندني نښتږگرييکاني و
خښکښوښي سدا پښجا و بښو ژووري ټو پاره زبلاحيان به ناوي
باج و خراجو، به دسښاتي تښرو پ و هښئاوساو.
هښروها له هښموو کښرتکاني تردا، تښکاي کښمښگا دښکرښن بښچک
گورگ به اوکښوښو تښکشاندني يښکښري، دواچار نيوي يان زياتري
ټو او و شکاران ټگښگښښو به گيرفاني به بني گورگ گښورکاني
دسښات..

لښرښدا ټيتر کښب و زانست و توښښښوښي زانستي و شان و ټدښب و
هونښر ټوښند بچووک و ټيسوا دښبن ټتوانيت هښر هښموويان وک
جگښرييک بښيت ټشت گوچکيښکښو.. ټيښي ټو ياسايي ک دښښت
دسښات کښروښشک به عښرښبان دښگر، گښانکاري ت دښکښوت و..
دښبت به دسښات کښروښشک به کښروښشک ټگرښت..